



Kort om autisme

Data fra Landspatientregistret* for 2018 indikerer, at 0,77 % af den samlede befolkning er blevet diagnosticeret med autisme. For børn i alderen 0-17 år er andelen højere, idet 1,67 % af denne aldersgruppe har fået stillet en autismediagnose (*Sundhedsdatastyrelsen.dk).

Autisme betegnes af fagfolk som en gennemgribende udviklingsforstyrrelse. I mange år har autismediagnosen haft 3 kriterier (ICD-10), som skulle være til stede:

- Forstyrrelse af socialt samspil
- Forstyrrelse af den sociale kommunikation
- Repetitiv adfærd

I 2022 kom der nye diagnosekriterier (ICD-11), så der nu er 2 kriterier, som skal opfyldes:

- Vanskeligheder med social interaktion og social kommunikation
- Begrænsede interesser og repetitiv adfærd

Om Autisme- og Aspergerforeningen

Autisme- og Aspergerforeningen er en forening for mennesker med autisme og tilgrænsende tilstande inden for autismspektrumet.

Et af foreningens formål er derfor at oprette lokale mødesteder. Mødestederne er der, hvor man kan mødes med ligesindede og blive en del af et fællesskab. Det vores erfaring, at det er helende at møde ligesindede - man får en følelse af at passe ind.

Mennesker med autisme ønsker at være sociale, men ikke nødvendigvis på samme måde som neurotypiske, altså dem, der ikke har autisme. Vi ønsker også at hjælpe os selv og hinanden gennem et stærkt sammenhold, ligesom vi gerne vil udbrede kendskabet til autisme og være med til at skabe bedre forhold for autister gennem hele livet.

Det kræver en stærk forening og en stærk autistisk stemme og dermed også dig.

Find vores mødesteder på hjemmesiden. Alt vores vidensmateriale, herunder bl.a. foldere og skemaer, er udviklet af bestyrelsen, hvor der sidder autistiske fagpersoner med neuropædagogisk og sundhedsfaglig uddannelse.

Ydermere er meget af vores materiale kvalificeret af eksterne fagpersoner.

Her finder du os

Hjemmeside: www.austisme-asperger.dk

Facebook: facebook.com/Aspergerforeningen

LinkedIn: www.linkedin.com/company/6412954

E-mail: info@asforeningen.dk

Tlf: 30 12 70 11 (efter aftale)

Autisme -en guide til beredskab



Til akutberedskab

Autismespektret er stort og mangfoldigt, hvilket kan gøre det uoverskueligt at sætte sig ind i og ikke mindst forstå. Det ville være så let, hvis alle autister var ens, men det er vi ikke. Vi er lige så forskellige, som alle andre mennesker, hvis ikke mere.

Som neurotypisk¹⁾ altså menneske uden autisme, kan det være svært at forstå autistisk tænkning og adfærd, da vi alle lever i en verden, der er tilpasset neurotypisk neurologi og tænkning.

Mennesker med autisme bruger ofte mange mentale kræfter i sociale sammenhænge. Blandt andet på at analysere tonefald, kropssprog/mimik, huske på talemåder, sociale regler, forventninger og meget, meget mere.

For neurotypiske sker dette på automatik, I har en intuitiv forståelse af det sociale samspil. Derimod bruger autister store mængder energi, tid og tankevirksomhed på at opnå samme eller lignende forståelse af den situation, de befinder sig i.

Mange autister har desuden sanseforstyrrelser, der kan være invaliderende og/eller begrænsende i samspillet med andre mennesker.

Autisters hjerne er ofte på overarbejde og særligt i stressede situationer kan hjernen ikke selv filtrere irrelevant input væk.

Mange autister affektsmittes af andres stemningsleje. Derfor er det hensigtsmæssigt at bevare den rolige tilgang til autisten, også selvom personen er i affekt.

1) Neurotypikere er mennesker uden autisme

En akut situation

Autister kan reagere anderledes end du forventer. De kan lukke ned og virke apatiske eller de kan reagere voldsomt ved enten at blive aggressiv eller ulykkelig. Autister kan både nedsmelte mentalt og lukke mentalt ned, og dermed have svært ved at kommunikere.

Der kan være længere latenstid og dermed har autisten brug for længere tid til at svare på spørgsmål.

Anvend et roligt stemningsleje og hjælp personen, til at forstå hvad der er vigtigt at forholde sig til. Forsøg at få autisten til at falde til ro, sørg evt. for at skærme vedkommende.

Bed helst ikke personen fjerne sine hjælpemidler. Det kan fx være støjreducerende hovedtelefoner, solbriller eller lign., som kan være afgørende for personens stressniveau.

Mennesker med autisme kan have svært ved øjenkontakt. Det er ikke et tegn på uærlighed, men det kan føles intimiderende at kigge andre i øjnene. og kan betyde at de informationer, der bliver givet, ikke bliver opfattet.

Personen kan være tiltrukket af eller have særinteresse for blink og skinnende ting m.v., Dette kan fx inkludere dine arbejdsredskaber. Forklar venligt og roligt, at dette er forbudt at røre ved.

Hvis der er meget larm omkring personen, kan beskeder eller spørgsmål gå tabt. Alle lyde, høres lige højt, og hjernen kan derfor ikke adskille vigtige beskeder fra andet larm.

I Autisme- og Aspergerforeningen arbejder vi for at formidle viden om livet med autisme og for at skabe bedre forhold i samfundet for autister.



Hvis der er uvante lugte, kan hjernen lukke ned. Det kan for autister være særligt svært at abstrahere fra lugte, også selvom lugten kan være tegn på livsfare, fx ved ildebrand.

Mennesker med autisme kan have en væsentlig anderledes smertetærskel. Vær derfor bevidst om, at autisten kan have pådraget sig fysiske skader, uden at du objektivt kan observere, at personen er tilskadekommet.

Vær opmærksom på hvis en person:

- bærer solsikkesnoren eller et handicap- ledsagerkort.
- viser usædvanlig (eller ingen) øjenkontakt og opfører sig upassende, uforudsigeligt eller usædvanligt.
- har svært ved at forstå dig.
- har svært ved at tale med dig, der kan være fravær af sprog eller periodisk fravær (mutisme).
- gentager, hvad du eller en anden person siger.
- udtrykker sig ærligt, til et punkt af ufølsomhed eller uhøflighed.
- virker usædvanligt angst, ophidset eller endda bange for dig.
- udviser gentagen, tvangspræget adfærd.
- viser følsomhed over for lyd, lys eller berøring.
- ikke forstår årsagssammenhængen i den akutte situation.